

55 LA GOTA CATALANA per recuperar la LLIBERTAT DE CATALUNYA

Conèixer els catalans d'abans de 1714

i el seu Dret Català, les seves Constitucions i el seu Principat i formes de govern...

... i recuperar-los aprenent d'ells!!!!

NOTA 1 – NOTA 2

- 1*** PARAL·LELISME/INVITACIÓ A INTERESSAR-SE EN EL TEMA
- 2*** IMPORTÀNCIA D'ENTENDRE L'ESPERIT DEL DRET CATALÀ
- 3*** EL PRINCIPAT TENIA UN DRET QUALITATIVAMENT DIFERENT DEL CASTELLÀ
- 4*** GRÀCIES, PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA!
- 5*** CITES DEL PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA
- 6*** MÉS CITES DEL PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA
- 7*** UNA CITA MÉS DEL PROFESSOR ELÍAS DE TEJADA AMB COMENTARI
- 8*** I DUES DARRERES CITES DEL PROFESSOR ELÍAS DE TEJADA AMB COMENTARI
- 9*** QUÈ CAL SABER DEL DRET CATALÀ
- 10*** 302 ANYS D'IMBUIR EL DRET CASTELLÀ COM SI FOS L'ÚNIC EXISTENT
- 11*** UN DRET BASAT EN EL COSTUM
- 12*** QUATRE CARACTERÍSTIQUES ESSENCIALS DE LES LLEIS CATALANES
- 13*** LA LLEI COM A PACTE I CONTRACTE ENTRE L'AUTORITAT I ELS GOVERNATS
- 14*** LES LLEIS SÓN EL COSTUM, ES PODEN NO COMPLIR, I FINS I TOT SER REBUTJADES
- 15*** L'ESTAT CATALÀ: BENESTANÇA I LLIBERTAT PELS CIUTADANS
- 16*** IGUALTAT SOCIAL – *IMMUNITAS PLEBIS*
- 17*** ESPERIT DE LLIBERTAT
- 18*** CONCEPCIÓ CATALANA D'AUTORITAT
- 19*** FUNCIO LEGISLATIVA: EXPRESSAR LA LLEI
- 20*** FINALITAT DE LA LLEI: ASSEGURAR LLIBERTAT I EQUITAT
- 21*** INNECESSITAT DE LA LLEI
- 22*** CONCEPTES DE JUSTÍCIA I INJUSTÍCIA
- 23*** EQUITAT-PROSCRIPCIÓ DE L'ABÚS-SUBJECCIÓ DE L'AUTORITAT A LA LLEI
- 24*** PODER EXECUTIU - SEPARACIÓ DE PODERS MOLT ABANS MONTESQUIEU (1689-1755)
- 25*** PODER JUDICIAL - ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA - JURAT POPULAR
- 26*** BONS PROFESSIONALS
- 27*** CIUTADANIA – HONOR - POBRESA
- 28*** FACULTATS DE LES CIUTATS
- 29*** POSSESIÓ I SERVEI D'ARMES
- 30*** L'ACCÉS A LA TERRA
- 31*** CAMINS DE MAR I DE TERRA
- 32*** RELACIÓ CATALANS, VALENCIANS, MALLORQUINS I ARAGONESOS
- 33*** INVIOABILITATS
- 34*** MÉS INVIOABILITATS
- 35*** PROTECCIÓ DE LA LLIBERTAT DELS CATALANS
- 36*** MÉS PREVENCIÓ DE L'ABÚS DEL REI I ELS SEUS REPRESENTANTS
- 37*** CÀSTIGS - FIANCES - PRESONS
- 38*** JUSTÍCIA RÀPIDA
- 39*** INSACULACIÓ: A CATALUNYA NO EXISTIA CORRUPCIÓ SOCIAL ABANS DE 1714
- 40*** GUERRERS - ALMOGÀVERS-...
- 41*** SOMETENT – MIQUELETS – CORONELA - EXÈRCIT CATALÀ AMB ACADEMIA MILITAR
- 42*** RELACIÓ AMB LES DINASTIES CATALANA, TRASTÀMARA, AUSTRIACA I BORBÒNICA
- 43*** UNA O DUES JUSTÍCIES? DRET CATALÀ!
- 44*** LES CONSTITUCIONS CATALANES SÓN VIGENTS
- 45*** AMB DRET CATALÀ, l'excalcalde de santa fe del penedès (378 habitants, adherit a l'ami)
no seria condemnat i, per tant, ni li haurien negat l'indult ni hagués entrat a la presó
- 46*** AMB DRET CATALÀ, no hi hauria desnonaments
- 47*** AMB DRET CATALÀ, la resposta qualitativa a PP, PSOE, Ciudadanos, Podemos,... és senzilla
- 48*** AMB DRET CATALÀ, Juan Carlos I hagués deixat de ser rei fa dècades
- 49*** AMB DRET CATALÀ, cap cas com el de la Sra. Isabel Ferragut
- 50*** AMB DRET CATALÀ, no té sentit parlar d'"Estado de Derecho"
- 51*** AMB DRET CATALÀ: algunes aplicacions pràctiques més ja factibles
- 52*** SI UN CATALÀ D'ARA VISQUÉS DE SOBTE ENTRE ELS CATALANS DEL PRINCIPAT
- 53*** SI UN CATALÀ DEL PRINCIPAT VISQUÉS DE SOBTE ENTRE ELS CATALANS D'ARA
- 54*** ACOMIADAMENT... FINS AVIAT!
- 55*** EL PRINCIPAT ERA MÉS *RES PUBLICA* QUE LES REPÚBLIQUES

55 LA GOTA CATALANA per recuperar la LLIBERTAT DE CATALUNYA

Conèixer els catalans d'abans de 1714

**i el seu Dret Català, les seves Constitucions i el seu Principat i formes de govern...
... i recuperar-los aprenent d'ells!!!!**

NOTA 1

A mesura que he anat escrivint les 55 LA GOTA CATALANA que us trobareu a continuació ([i d'altres que no hi són](#)), i que per tal de poder-ho fer he anat llegint una mica més sobre aspectes jurídics, constitucionals, institucionals, històrics,..., del Principat de Catalunya i de la Nació Catalana, m'he fet un poc més conscient del qualitativament diferents que érem aquells catalans dels actuals, de nosaltres.

Mai podrem saber quina hagués sigut l'evolució “natural” i “normal” (dins del context europeu i mundial, està clar) d'aquella NACIÓ-estat-amb-centre-a-Barcelona si hagués mantingut la seva independència continuadament fins ara, enlloc de quedar des del 1714 sotmesa a l'ESTADO-nación-con-capital-en-Madrid. Seria molt interessant que algú fes un assaig en aquest sentit, però un assaig partint (no del que som ara, com s'ha provat una mica de fer-ho sinó) d'un coneixement molt més aprofundit que el meu sobre lo potent, en tots els camps, que era el poble català i el molt especial que era la Nació Catalana i el seu pal de paller, el Principat.

Però el que sí va quedant molt clar és que la invasió-ocupació-repressió-desmembració-espoli-de-tot-tipus-etc. posterior a l'11 de Setembre de 1714* va tenir gravíssimes conseqüències. I que la persistència d'aquesta invasió-ocupació-repressió-desmembració-espoli-de-tot-tipus-etc. al llarg de 302* anys i que continua actualment, ens ha canviat moltíssim.

Invito a començar a parlar obertament de GENOCIDI CONTRA ELS CATALANS, genocidi sense adjectius. Són interessants els llibres i els articles que parlen de genocidi-amb-adjectiu: lingüístic, cultural, històric, franquista,..., i m'agradaria que es recopilassin tots. Ajut per fer-ho!

Però si s'ha pogut parlar de diversos genocidis-amb-adjectiu és perquè des de Madrid s'ha estat executant de manera oberta des de 1714 literalment un genocidi contra tota la Nació Catalana i en particular contra el seu eix vertebrador: el Principat de Catalunya. Aquest genocidi havia estat preparant-se com a mínim des de 1624 (Conde-Duque Olivares). I alguns components previs (com la traducció de documents i llibres, i la falsificació d'autors) des de la llei de censura de 1502. I potser des de la vinguda de la Inquisició castellana a Catalunya de la mà de Ferran II el 1487. I potser des d'abans... a precisar.

Al lector, una felicitació i un prec. L'enhonorabona per haver sobreviscut al genocidi i poder ara llegir aquests fulls: pensi en quants familiars, parents, amics, coneguts (directament i indirecta) han mort presos, molts d'ells havent fins i tot perdut la consciència que la llibertat ens va ser arrabassada el 1714.

I la petició: faci l'esforç d'estudiar aquests fulls, d'obrir-se a que aquells catalans eren diferents i concebien el món d'un altre manera, i d'ensinistrar-se en anar-se situant en com ells veien el món, la vida i les coses. Estic convençut que podem aprendre molt PER APLICAR-NOS-HO ARA!!!

Gaudim de que tenim ara la millor oportunitat des de 1714 de recuperar la llibertat i poder de nou viure i morir lliures (respecte de Madrid/Estado-Español). I actuem en conseqüència.

Lluís Botinas Montell Vallés Ribó Closa Garrabou Torruella Gras

(i vull recuperar els “ocho apellidos vascos” de les 12 generacions d'avantpassats que van morir presos)

*ULL!: Cal incloure el també genocida paper de l'estat francès.

NOTA 2

Si tot va bé, una versió adaptada d'aquest text sortirà al BLOC ARIMANY de 2017. Aquesta és la raó de la seva estructura en 55 capítols breus (un per setmana més tres comodins). Està clar que hi ha molts aspectes que no són abordats, ja que es tracta d'una primera aproximació i convido a aprofundir-la...

1* PARAL·LELISME/INVITACIÓ A INTERESSAR-SE EN EL TEMA**

A Catalunya, tothom té la seva pròpia experiència en relació als Reis Mags. I a casi tothom la seva experiència li va significar haver de canviar radicalment la manera de veure, i de viure, què eren, i què són, els Reis Mags.

Doncs bé, amb aquestes *LA GOTA CATALANA per recuperar la llibertat de Catalunya* vull compartir el que amb alegria però també amb cabreig, estic descobrint als meus 71 anys. I m'atreveixo a pronosticar que per la majoria de lectors, començar a conèixer què era el Dret Català i com era el poble català que el va anar configurant "des de sempre" en el seu funcionament a la vida diària, implicarà també un canvi radical en la comprensió de què érem els catalans i de què va ser en realitat el Principat de Catalunya. I potser aquest tast us obrirà, com a mi, el desig de recuperar-los.

És un honor i un plaer compartir amb vosaltres aquests tresors immaterials. I, encara més, fer-ho en nom de la meva germana, dels meus pares, dels meus avis i de dotze generacions d'avantpassats que van morir presos.

2* IMPORTÀNCIA D'ENTENDRE L'ESPERIT DEL DRET CATALÀ**

El Dret és una expressió de la manera de ser d'un poble, de la seva idiosincràsia, de les seves peculiaritats profundes, de la seva forma de funcionar i de viure, i, per tant, de la seva cosmovisió.

És coherent, doncs, que el jurista [Francesc Maspons i Anglès \(1872-1966\)](#) titulés *L'esperit del Dret Públic Català* al seu magnífic estudi (1932), que recomano a cegues (i que utilitzo abundantment ja que els apartats 11 fins al 38 són extractes literals dels capítols del mateix nom d'aquest llibre, encara que –potser amb criteri equivocat– casi no he posat les cometes per no sobreçarregar).

El Dret català era diferent perquè el poble català era diferent. I també, en conseqüència, era diferent tota la resta: costums, coneixements, institucions, formes de govern,... I qüestió central i prèvia –o, com a mínim, coexistent–: era diferent la llengua que parlava. Tota llengua és una concepció genuïna del món. Per tan, també la llengua catalana manifesta una manera pròpia i única de concebre l'Univers i de viure la vida, i al mateix temps n'és la seva expressió. Convé fer-se'n conscient i cal recuperar-la amb continguts propis. Si no, no passaria de ser un continent degenerat de concepcions alienes, en especial castelleses (que és el que està passant... per ara).

3*EL PRINCIPAT TENIA UN DRET QUALITATIVAMENT DIFERENT DEL DRET CASTELLÀ**

Fins 1714, durant uns vuit segles (ULL: penseu quan llarg és un període d'uns 800 anys!!!), el Principat de Catalunya tenia –entre les demés característiques d'un poble/país/nació/estat europeu independent– el seu propi Dret. I el que cal saber i recuperar és que el Dret Català era qualitativament diferent del Dret Castellà, fet importantíssim que ha quedat esborrat per tres segles d'imposició genocida del Dret Castellà convertit en "Derecho Estadoespañol".

La diferència profunda es pot resumir en que el Dret Català era de baix cap a dalt, del poble cap al Govern, mentre que el Dret Castellà era de dalt cap a baix, del Rei cap al poble. Això es pot exemplificar ressaltant que expressions castelleses com que "El Rey es la ley" o "¿Qué es ley? Lo que manda el Rey" o "Uno el Rey, una la ley" o "El que manda, manda", eren senzillament impensables, inimaginables, inconcebibles a Catalunya. Al Principat, els catalans eren homes i dones lliures, contràriament al que passava al Reino de Castilla, on eren súbdits. I els catalans d'aleshores ho sabien molt bé.

4 * GRÀCIES, PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA!**

Curiosament, qui em va començar a fer conèixer l'excel·lència del Dret Català i la seva diferència qualitativa respecte del Dret Castellà, va ser un jurista nat (1917) i mort (1978) a Madrid: el Professor Francisco Elías de Tejada.

Això és una sort, ja que ningú pot pretendre desqualificar-lo dient que exagera o que inventa, com amb tota seguretat ho farien constantment si es tractés d'un català. De fet, s'autodefinia com "Extremeny de sang andalusa i d'educació castellana".

El Dr. Elías de Tejada va ser catedràtic de Dret Natural i Filosofia del Dret successivament a les Universitats de Múrcia, Salamanca, Sevilla i Madrid, i va publicar una vintena de llibres i centenars d'articles.

Sobre Catalunya i la Nació Catalana va escriure tres extensos llibres: I: *Las Españas. Formación histórica. Tradiciones regionales* (1948). II: *Las doctrinas políticas en la Cataluña Medieval* (1950). III: *Historia del pensamiento político catalán* (3 volumens, 1963-65). A les pròximes cites, posaré I, II o III segons el llibre de procedència.

5 * CITES DEL PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA**

Considero que, excepcionalment, paga la pena posar-les directament en castellà. Xoca el contrast entre les dinàmiques a Castella i a Catalunya.

--- «Castilla labró a España a su manera, brutal y violentamente, a golpes de lanza y a cinturazos de milicia» (I)
--- «(En Catalunya) no hubo dictadores ni caudillos fundados en la fuerza de sus huestes» (II)
«Cataluña es la cuna de las libertades burguesas de nuestro tiempo» (I) «Cataluña conoció las fórmulas más excelentes de libertad medieval» (II)
--- «(...) es que las libertades eran tan catalanas, tan entrañadas en el alma colectiva, tan peculiares, que solamente las gentes de Cataluña podían entenderlas y guardarlas» (III)

6 *** MÉS CITES DEL PROFESSOR FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA

Sobre la llibertat que gaudíem els catalans del Principat (totes del llibre II):

--- «La ordenación constitucional de Cataluña alcanzó en el siglo XIV una modernidad que asombra y un sentido de respeto a la libertad humana que bien podemos anhelar en el siglo XX»
--- «La civilización universal recibió, entre otras cosas, una aportación catalana digna del máximo relieve: la consecución de la fórmula de libertad política más perfecta de la Edad Media»
--- «Una serie de circunstancias coincidentes en tierras catalanas congregaron los ingredientes precisos para el cultivo de la rara flor de la libertad política»
--- «Porque -nunca se repetirá lo bastante- la personalidad de Cataluña se mantenía claramente perfilada, con tanta nitidez, que en la perspectiva histórica en que me es hacedero considerarla resulta una de las más antiguas naciones de Occidente»

7 *** UNA CITA MÉS DEL PROFESSOR ELÍAS DE TEJADA AMB COMENTARI

--- «Al menos hasta donde llegan mis noticias, la primera vez que en la península se utiliza el vocablo “nación” con valor moderno de cuerpo político separado y no de simple comunidad de ascendencia etnográfica, se hace con aplicación a Cataluña y por escritores catalanes. Con la particularidad altamente significativa de que este hallazgo de la acepción moderna de nación no es labor de cualquier pluma de escritor ajeno a la vida cotidiana ni al bullir de los sucesos, sino decir del lenguaje usual de parlamentos y palacios.» (III)

En conseqüència, es pot dir que el Principat va ser una nació que es dota d'un estat, es a dir, una NACIÓ-estat, la primera... i potser l'única. Després ja es formen ESTATS-nació, és a dir, es l'estat qui, bàsicament amb mètodes repressius, s'esforça en construir una nació. Això fa l'"Estado Español", que a partir de 1714 vol fabricar un "pueblo español" que no existeix. I ho fa "a golpes de lanza y a cinturazos de milicia", imposant Constitucions castellanitzadores i sent una presó de pobles, en particular per la Nació Catalana.

8 *** I DUES DARRERES CITES DEL PROFESSOR ELÍAS DE TEJADA AMB COMENTARI

Assenyalen el pes dels estaments populars a la governació del Principat de Catalunya:

--- «De notar es que esta reciedumbre solidísima de la monarquía federal catalano-aragonesa de los Pedros y de los Jaimes no menoscaba en lo más mínimo la personalidad aparte de cada uno de sus componentes» (II)
--- «(Cataluña) supo sacar desde las temáticas feudalistas los postulados de la libertad política, merced a corregir con tintes de mutualismo romano el juramento feudal, transformando la jerarquización férrea del derecho germánico en un diálogo entre jerarquías, en el cual el inferior no perdía su personalidad.» (II)

El reconeixement que tots els estaments socials són necessaris i que tenen una representació i una actuació pròpies que han de ser paccionades (pactades) amb els demés estaments, és quelcom clau per entendre el funcionament del poble català i del seu Principat.

9 *** QUÈ CAL SABER DEL DRET CATALÀ

Així es titula el capítol sisè del llibre d'En [Ferran Soldevila \(1894-1971\) Què cal saber de Catalunya](#) (1968). Em va reforçar l'interès en conèixer el Dret Català. Vaig descobrir-hi en particular:

1) que els variadíssims tipus de contractes d'emfiteusi donaven als parcers, masovers o pagesos arrendataris "el domini útil" de la terra que els permetia –sempre que complissin les condicions pactades amb els arrendadors que en tenien "el domini directe o eminent"- i això els hi permetria vendre la terra, hipotecar-la i deixar-la en herència;

2) el paràgraf: "El nostre dret parteix de la idea de la llibertat. Basada al seu torn en la idea de la plena autonomia dels homes i les dones (un altre particularitat del nostre dret és la igualtat dels dos sexes) un cop arribats a la majoria d'edat". La frase entre parèntesi no va acompanyada de cap explicació i és un fil que estirar;

i 3) l'existència del jurista Francesc Maspons i Anglasesell (1872-1966) i de la seva obra *L'esperit del dret Públic Català*.

Tot el que explicaré està après, inspirat i fins i tot copiat literalment d'aquestes fonts.

10* 302 ANYS D'IMBUIR-NOS EL DRET CASTELLÀ COM SI FOS L'ÚNIC EXISTENT**

Gràcies a començar a conèixer el Dret Català, la seva redacció primer en els Usatges i després en les Constitucions, i la seva relació amb les formes de governar-se (com l'elecció de càrrecs mitjançant la insaculació, un antídoto contra la corrupció), he començat a adonar-me que els catalans –tot i estar a estones orgullosos que hagin persistit alguns elements del Dret Civil Català- se'ns ha anat –lògicament, sotmesos com estem des de 1714- inculcant paulatinament (mitjançant decrets, Universitats,..., i a cops) el Dret Castellà.

Fa 302 anys que els advocats, juristes, fiscals, jutges, etc., han sigut formats en Facultats de Dret i altres indrets on se'ls hi ha ensenyat el “Derecho Español” com l'únic dret que existeix i que pot existir. És lògic, doncs, que els “Projectes de Constitució per la Catalunya independent” que s'estan redactant, en realitat siguin Dret Castellà escrit en català. Seria lamentable i pírric aprovar una constitució així, per moltes esmenes que es recullin i per molt alt que fos el percentatge favorable.

11* UN DRET BASAT EN EL COSTUM**

Encara que hi queden elements dels drets romà, got i canònic, el Dret Català era fins 1714 essencialment consuetudinari: té el costum com a font fonamental.

El costum és el Dret que estatueixen els legislats amb la seva actuació; per tant, el dret català és el fruit de la llibertat dels ciutadans en la seva vida diària. El costum, redactat per persones ensinistrades, es convertia en llei. Les lleis escrites no feien el dret sinó que el recordaven.

Aquestes lleis, paccionades a les Corts, es convertien en Constitucions. Les Constitucions Catalanes eren actualitzades a cada celebració de Corts ja que, al anar canviant els costums, s'anava modificant la seva redacció en lleis i es negociava la introducció a les Constitucions.

Les primeres Constitucions s'adopten a les Corts de 1283 convocades per Pere II a Barcelona, i les darreres, també a Barcelona els 1705-6 per Carles III. Al mig va haver-hi 71 celebracions de Corts. Cada Corts anava retocant les Constitucions. Es pot dir que cada generació actualitzava les Constitucions.

12* QUATRE CARACTERÍSTIQUES ESSENCIALS DE LES LLEIS CATALANES**

1.-La llei té el caràcter d'un pacte entre l'autoritat i els governats, o sigui que al Principat vivien les lleis que se'n deien paccionades. 2.-El predomini del costum sobre la fórmula legal escrita. Uns adagis populars concretaven la força del costum: “Tracte és tracte” i “Tractes rompen lleis”. 3.- El dret de rebutjar la llei. Si el poble no acceptava la llei, la llei no obligava: allò que no te raó d'ésser, més val tallar-ho d'arrel. 4.- El dret de faltar a la llei. S'avantposa l'interès de la justícia a l'observança de la llei. Afirma el dret de faltar a la llei en nom del dret de no ésser víctima d'una injustícia.

Comparativament, a Castella: Anti-1.-La llei és la imposició de la voluntat absoluta de l'Autoritat sobre els governats. Anti-2.-El costum no té absolutament cap pes en relació a les lleis i al Dret. Anti-3.-Res pot justificar no complir la llei. Anti-4.-I encara menys, res pot justificar rebutjar la llei.

13* LA LLEI COM A PACTE I CONTRACTE ENTRE L'AUTORITAT I ELS GOVERNATS**

Aprofundim la primera característica. La llei és un pacte entre el Rei i el poble, i té les característiques d'un contracte que obliga a les dues parts a complir-lo.

Per aquest motiu, a Catalunya el Rei, per ell sol, no pot legislar. Legislen Rei i poble plegats, i les lleis obliguen el Rei tant com als altres, i des que són promulgades, el Rei jura que les complirà. I les lleis no solament obliguen al Rei sinó també a les persones que per ell tenen autoritat.

La idea que la llei és un pacte apareix ja a la primera compilació legal catalana, els Usatges (1173, encara que la tradició atorga la promulgació del nucli més antic a Ramon Berenguer I el 1068). Després, sense haver pres encara estat legal, segueix essent posada en pràctica pels Reis, i dona origen a les Corts catalanes quan aquestes assemblees encara no existien en cap Estat d'Europa.

14 LES LLEIS SÓN EL COSTUM, ES PODEN NO COMPLIR, I FINS I TOT SER REBUTJADES**

Aquestes tres característiques estan estretament relacionades. Que el costum –l'activitat diària i persistent de la gent en el seu viure de cada dia- fos la font principal del Dret Català, li donà el dinamisme i la practicitat que li van permetre el seu desenvolupament i perfeccionament constant fins 1714. Aquest arrelament en el dia a dia (i, com veurem, tenir les armes a casa i l'absència total de corrupció social) feia que els catalans es sabessin lliures, i això es traduïa en no complir o fins i tot en rebutjar una llei si la consideraven inadequada o injusta.

I també es va manifestar en que Barcelona resistís un setge de 414 dies conscient que defensava unes llibertats que, com deia Elías de Tejada (punt 5): “eran tan catalanas, tan entrañadas en el alma colectiva, tan peculiares, que solamente las gentes de Cataluña podían entenderlas y guardarlas”.

15*** L'ESTAT CATALÀ: BENESTANÇA I LLIBERTAT PELS CIUTADANS

Ja que volem tenir DE nou Estat propi, ens podem inspirar en el que teníem abans de 1714. Maspons i Anglasesell el defineix així: “L'Estat Català és una unitat, puix que és una unitat d'unitats (menciona les que en un moment foren ‘les deu ciutats’: Barcelona, cap i casal de Catalunya, Girona, Elna, la Seu d'Urgell, Vic, Tarragona, Manresa, Lleida, Balaguer i Tortosa). El nexa que les uneix no és la submissió a cap potestat única, sinó el fet d'ésser d'igual natura; és a dir, que la unitat espiritual consisteix a parlar idèntica llengua i tenir un mateix règim jurídic”.

I explica: “La finalitat de l'Estat és d'assegurar la benestança dels ciutadans (que) consisteix en el fet que els ciutadans tinguin assegurades llurs ‘llibertats e franqueses’, i que té com a condicions ‘justícia e egualtat e repòs’. (...) La missió de l'Estat és mantenir la unió nacional per mitjà de la mutual cordialitat, assegurar la prosperitat pública i garantir als ciutadans el respecte a la llibertat amb un règim de justícia”.

16*** IGUALTAT SOCIAL – IMMUNITAS PLEBIS

La concepció catalana de l'Estat tenia la igualtat social com un dels seus punts més sobresortints. Considerava que tots els estaments socials, àdhuc els més humils, formaven el poble i eren elements indispensables de l'Estat.

Ja un dels primers Usatges recull que el príncep, qui encarna la suprema autoritat de l'Estat, ha d'ésser escrupolós i fidel complidor dels seus deures “de guisa que tots hòmens, nobles e no nobles, reis i prínceps, e magnats e cavallers, vilans e pagesos, mercers e mercaders, peregrins e vianants, amics e enemics, cristians e sarraïns, jueus e heretges, se pugen en ell fiar e creure”.

Jaume II, a les Corts de Barcelona de 1291, s'obliga que “Nós o nostres oficials no forcem ne detengam hòmens dels rics hòmens, d'ordens, d'esglesies, de cavallers, de ciutadans o d'hòmens de viles”.

Al Principat, l'autoritat ha de respectar la *immunitas plebis*, i aquesta immunitat davant de l'autoritat era una restricció importantíssima al poder tant si s'entén *plebis* en la seva accepció general de poble, com en la particular d'estament més baix.

17*** ESPERIT DE LLIBERTAT

La *immunitas plebis* és una expressió esclatant de l'esperit de llibertat que impregnava aquella societat catalana i que era fonamental en totes les seves manifestacions.

Per Dret Natural, tota persona i tota cosa són lliures, i si tenen restringides llurs llibertats és perquè s'han instituit lleis contra la natura de les coses. La llibertat és prerrogativa de l'esperit, i no es respectada cada cop que és coartada o negada.

En el regim català, els límits de la llibertat no són fixats per l'autoritat ni, per tant, per les lleis. El poder no pot limitar allò que el Dret natural garanteix ja que allò que és de Dret natural, és immutable. I també el dret natural està per sobre de la llei, i per això sovint hi ha prescripcions contra el rigorisme legal per tal de salvaguardar la llei. Fins el costum, que és l'instrument de la llibertat d'actuació i és constantment variant, hi és supeditat i no és admissible que el costum es consolidi quan s'oposa al Dret natural.

18*** CONCEPCIÓ CATALANA D'AUTORITAT

D'acord amb la concepció que hi havia aleshores a tots els Estats Europeus, també al Principat el Rei, que encarna l'autoritat, és el representant de Déu.

Però mentre a Castella això va portar a l'absolutisme del Rei per a fer-se obeir cegament pels seus súbdits, aquí, al contrari, s'interpretà com l'obligació del Rei a assemblejar-se a Déu en la recta administració de les seves facultats, principalment no sent injust. La fe, la justícia i el respecte a la veritat que el Príncep està obligat a servir, son de més alta estima que els seus drets al regne. Només pot plaure a l'autoritat allò que és possible, honest, just i vertader.

La missió de l'autoritat no és considerada com un exercici de drets superiors sinó com un càrrec d'obligacions. L'autoritat existeix per acomplir allò que “li és llegut”, i les coses que els governats li poden demanar constitueixen les seves obligacions. El Rei ha de garantir-los les llibertats; ha d'assegurar-los un règim de justícia; ha de defensar-los la pacífica possessió de llurs bens; en resum: no pot trepitjar les prerrogatives que tenen per Dret natural i per llei. És a dir: pertoca al Rei afavorir les llibertats dels ciutadans i respectar llurs immunitats.

19*** **FUNCIÓ LEGISLATIVA: EXPRESSAR LA LLEI**

De totes les facultats de govern, la cabdal és la funció legislativa perquè estatueix la norma amb que la governació ha d'ésser realitzada.

En el concepte català, però, aquesta facultat no és ordenadora, sinó únicament expressiva; és a dir, no atorga a l'autoritat poder per instituir el Dret, sinó tan sols per a convertir-lo en fórmules legals que en siguin l'expressió. El Dret i la justícia que el legislador expressa en formular la llei, son anteriors i superiors a ella; la funció legislativa és l'instrument que els recull i els presenta en forma concreta i fàcilment recordable. L'autoritat no pot crear el Dret sinó únicament recollir-lo, o sia, respectar-lo, sotmetre-s'hi, i mostrar-lo en normes clares i simples.

La funció legislativa, doncs, ha de ser usada solament quan una necessitat ho justifica. La multiplicació de lleis ofega la llibertat del ciutadà imposant-li com una mena de servitud. I perquè la llei "no deu ésser feta per profit personal del príncep ne d'altre particular" sinó, com recordaven les Corts de Barcelona de 1432 amb Ferran I, "per defensió e gran utilitat de la cosa pública del Principat".

20*** **FINALITAT DE LA LLEI: ASSEGURAR LLIBERTAT I EQUITAT**

Dins el règim català, la llei no és inspirada per cap decisió especulativa sinó pels fets. El Dret neix dels fets i la llei és determinada pels fets, i al mateix temps és una formulació dels superiors principis que constitueixen llur essència.

La llei ha de ser "santa, honesta, equitativa, justa, d'acord amb la manera d'ésser dels legislats i amb llurs costums, que s'adigui amb els temps, i que sigui útil i necessària, clara i fàcilment intel·ligible". Cal que els textos legals siguin breus: "les lleis que multipliquen els preceptes i baixen a nimietats, recaptin el fastidi i menyspreu dels qui han d'acomplir-les, hom les oblida aviat, i són causa de transgressions i delictes". I s'ha de legislar solament en cas de necessitat.

La finalitat de la llei és la bona i prompta expedició de la justícia, i tota llei ha d'ésser estatuïda per a la comuna utilitat dels ciutadans.

Hi ha un principi general que forma l'essència del règim català fins a l'extrem que es diu que hi queda completament explicat i justificat: la finalitat de les lleis és assegurar la llibertat d'actuació, i el predomini de l'equitat en l'ús d'aquesta llibertat.

21*** **INNECESSITAT DE LA LLEI**

La proclamació del dret de faltar a la llei no és solament l'expressió d'un parer dels juristes, sinó d'un íntim esperit popular de justícia.

Ho posa de relleu un fet històric. A les Corts de Barcelona de 1639, un diputat del Braç Militar va presentar una proposició referida a les lleis civils demanant que les Corts votessin una llei dient: 1) que totes les lleis fins llavors vigents quedaven derogades; 2) que es prohibís que se'n promulgessin de noves; i 3) que les qüestions que a l'avenir es plantejessin, fossin fallades pels jutges segons seny natural.

Les Corts es van dividir. Però l'important és que aquells que no la defensaren no al·legaven que fos absurda sinó simplement innecessària ja que a Catalunya no era possible de promulgar cap llei sense l'expressa aprovació de les representacions populars a les Corts.

Finalment, la proposta va ser declarada innecessària perquè a Catalunya quan la llei esdevé injusta, no s'ha d'aplicar, ni tan sols el jutge té el dret d'imposar-la perquè davant la necessitat de mantenir la justícia, han de cedir totes les lleis, i és lícit apartar-se del que disposen, ja que primer és atorgar justícia als ciutadans que imposar-los una llei.

22*** **CONCEPTES DE JUSTÍCIA I INJUSTÍCIA**

La justícia és el discerniment entre allò que és equitatiu i allò que és una iniquitat. Quan es tracta de jutjar discernint entre el que és equitatiu i la iniquitat, cal fugir de subtiletes; n'hi ha prou amb tenir en compte el sentit de justícia que naturalment resulta de les circumstàncies del fet.

D'aquest concepte de la justícia en ve que en el nostre règim les circumstàncies del fet tinguin una importància tan extraordinària i siguin invocades constantment i considerades com norma decisiva del jutjament. "A Catalunya els jutges han de judicar segons veritat —és a dir, segons allò que els fets posen en evidència— abans que segons llei". Per aquest motiu, al règim català l'arbitri judicial té gran importància, car hi és tingut com la norma última del jutjament: la veu del jutge és la veu de la llei

Jurídicament, la injustícia és el resultat de no lligar el fet amb el dret. A una notòria injustícia hom no té de concedir major transcendència que a una resolució evidentment nul·la: cap.

23*** **EQUITAT - PROSCRIPCIÓ DE L'ABÚS-SUBJECCIÓ DE L'AUTORITAT A LA LLEI**

Aquesta justícia aplicada és l'equitat. L'equitat és l'adequació a la realitat de les coses, i això supedita el concepte de justícia al de conveniència o utilitat, sotmet l'imperi de l'abstracció a la necessitat de justícia. La solució inútil no pot ser justa perquè és perjudicial.

L'equitat és la norma primordial del jutjament perquè és la norma d'interpretació de les lleis, els drets i els pactes, és a dir, l'esperit amb que s'han de posar en pràctica. L'equitat és el resultat d'aplicar l'esperit de la llei, i contradia la llei aquell qui l'aplica atenent-se a les seves paraules i menyspreant el seu esperit.

El predomini de l'equitat té per conseqüència la proscripció de l'abús. La proscripció de l'abús, i el desig d'evitar que sigui possible, són la causa determinant de la majoria de constitucions. A les Corts de Montsó de 1363, Pere III estén la prohibició d'abús a "nostra persona, e de l'alta regina cara muller nostra, e dels fills nostres, e del tresorer e d'altres oficials nostres". I més contundentment, Ferran II a les Corts a Barcelona de 1481: "Poc valdria fer lleis ni constitucions, si no eren per nós i nostres oficials observades".

24 **PODER EXECUTIU - SEPARACIÓ DE PODERS MOLT ABANS MONTESQUIEU (1689-1755)**

En un règim de les característiques del català, l'acompliment dels actes té una importància cabdal. Per tant, el poder executiu hi pren un relleu singular, que el destaca entre altres de l'Estat.

Però el poder executiu és considerat com un conjunt de facultats atorgades pel poble; l'origen del poder és la sobirania popular i per tant el príncep té potestat en tant que el poble li atorga. Les disposicions amb que Catalunya és governada, estan subjectes als acords de les Corts. Al Principat, les ordres del Rei que contradiguin les Constitucions, són per si mateixes nul·les i cap jutge ni funcionari no les pot obeir.

Aquí la separació de poders apareix d'una manera clara, i també la prioritat del legislatiu.

La missió del poder executiu és precisament sostenir el dret i les llibertats del ciutadans: el Rei no ha de tolerar que ningú sigui espoliat, i ha de tenir cura de la benestar de tots, car, per un deure de justícia, el qui governa ha d'emparar l'oprimit.

25*** **PODER JUDICIAL - ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA - JURAT POPULAR**

A Catalunya, el poder judicial es troba ja constituït en la primera compilació dels Usatges, i la independència del poder judicial respecte de l'executiu és tractada en una pragmàtica de Pere III a Barcelona el 1354 on el Rei promet no immiscir-se ni personalment ni per representant, en els expedients de recusació i substitució de jutges.

No obstant, la característica cabdal del poder judicial català és d'estar encarnat en un estament professional i en una representació popular. Això va ser legalitzat el 1283 per Pere II en el *Recognouerunt Proceres* atorgat a la ciutat de Barcelona (i estès a gran part del Principat), que recollia i establia "costums estilats des de temps antics".

En qüestions criminals, eren elegits, per sort, 24 jurats entre els membres de tots els estaments que formaven el Consell de Cent, i es constituïen a la presó, amb el jutge i els seus adjunts; llavors els era llegit el sumari de la causa amb la relació dels fets, i emetien llur parer, que no constituïa la sentència sinó el seu fonament.

En qüestions civils, una constitució de les Corts de Montsó de 1585 constata la intervenció d'elements no professionals en el jutjament: un organisme assessor constituït per un prior i quatre advocats, que es canviaven cada setmana (els "setmaners").

26*** **BONS PROFESSIONALS**

En aquesta manera de fer, tenen un pes molt important les qualitats que han de posseir les persones que, trobant-se en possessió d'un títol professional, donen categoria als elements jutjadors i adjunts.

En sengles constitucions s'afirma que els jutges han d'ésser de "bona fama, sciència i consciència, tements Deu e amants justícia" i "hàbils y suficients", i per això "hàjan d'ésser doctors de Universitat aprovada y tenir per lo menys quatre anys de pràctica, havent advocat quatre anys complerts". És de notar que la pràctica no ha d'ésser judicial sinó d'advocacia.

Per obtenir el títol d'advocat era condició precisa ésser examinat "per los prohòmens de quiscun lloc, ensems ab los altres savis en Dret", i sent els prohòms una representació ciutadana allunyada del professionalisme, per ells la idoneïtat no podia pas consistir en abstraccions i teories.

I dels notaris s'estatueix que per obtenir el títol no és suficient demostrar la ciència sinó que l'aspirant "hagi practicat en casa notari públic, almenys per temps de quatre anys".

Les dues paraules claus del professionalisme són, doncs, "expert" i "pràctic".

27*** CIUTADANIA - HONOR - POBRESA

Aquesta manera d'apreciar el professionalisme és filla d'un esperit eminentment realista que informa tota la concepció ciutadana.

Sota aquest punt de vista, és molt característica la concepció de l'honor com el premi als mèrits i a les virtuts personals. Per aquest motiu no hi ha honor sense responsabilitats.

El ciutadà ha d'ésser persona “de bones costums, que no faci tort als altres, i que tant com pugui s'esforci a obrar virtuosament”. Això concreta l'exemplaritat ciutadana en les virtuts del treball. Per aquesta raó al Consell de Cent no foren admesos militars fins 1498 ni nobles fins 1621: el règim de la ciutat havia d'estar en mans d'homes que coneguessin pràcticament les dificultats quotidianes i que visquessin els problemes ciutadans, cosa que no s'esdevé ni amb els nobles ni amb els militars.

L'esperit humaníssim d'aquella societat considerava la pobresa de manera adaptativa i oberta. I era pobre “qui només viu del seu treball” (per això si ha d'esmerçar temps en pledejar, és eximit de les despeses) o bé “qui no pot viure honorablement segons la seva posició social” (i per això hi havia un “Any de plor” que protegia la vídua a més del que li correspongués per herència). L'estatus de pobre era, doncs, una d'aquelles coses que convenia deixar a l'arbitri judicial.

28*** FACULTATS DE LES CIUTATS

L'esperit que impregna al poble català i que es tradueix en el que ja hem vist, aplicat a la comunitat ciutadana porta a l'establiment d'un règim de facultats proporcionades a la seva capacitat real.

Per la seva prosperitat i benestança, Barcelona te la facultat d'instituir el seu règim no només civil sinó de repressió criminal. Així, qui determina les qüestions que s'han de tractar i resoldre, és el Consell de Cent (mentre que en altres terres l'Estat intervé directament en el règim ciutadà). I allò que la ciutat estatueix, obliga tots els estaments, àdhuc el militar i la clerecia. Entre les facultats de govern del Consell de Cent hi ha: 1) organitzar i regir l'ensenyament; 2) constituir i proveir els organismes ciutadans i nomenar-ne els funcionaris; 3) crear Consolats de Mar a Sicília, Nàpols, Gènova, Roma, etc.; 4)...

Barcelona era, de fet, un territori regit per un Estat dins un altre Estat que es limita a les qüestions de dret públic, i encara en sentit molt restringit. La iniciativa ciutadana resol tot el que més directament afecta al seu interès.

Aquesta amplitud de que gaudia el Consell de Cent, la tenien també els organismes municipals d'altres localitats en l'extensió i intensitat que corresponien a llur importància i necessitats.

29*** POSSESSIÓ I SERVEI D'ARMES

“Els catalans poden portar i posseir armes ofensives i defensives de dia i de nit sense cap impediment.” (Article 29 de la reformulació a [l'estil modern de les Constitucions Catalanes feta el 1878 pels advocats Coroleu i Pella, titulada “Los fueros de Cataluña”](#) i que mostra la seva enorme actualitat).

“Els catalans estan exempts del servei de les armes si el Príncep en persona o el seu Lloctinent no es posen al front de l'exèrcit. No poden ser obligats a servir de guarnició en destacaments militars o en el resguard de les fronteres. No han de servir en guerres fora del Principat ni en les Armades pel sistema de matrícules de mar u altre forma d'enganxi forçós.” (Article 30).

Si les Constitucions recollien aquestes pràctiques, ¿podia la situació dels pagesos i en general del poble català ser tan de submissió i patiment com en general se'ns ha presentat? Això no té res a veure amb “las levas forzosas” als pobles de Castella. En els vaixells catalans els galiots no anaven amb grillons sinó que eren homes lliures que rebien una part del botí.

30*** L'ACCÉS A LA TERRA

Per diferents raons històriques, a Catalunya i a tota la Nació Catalana pràcticament no va existir la figura del jornalero o del proletari rural. La propietat de la terra ha sigut més o menys mitjana i això va implicar l'existència d'una forta classe mitja rural.

Al punt 9 ja he apuntat:

1) que els parciers, masovers i pagesos podien vendre i hipotecar la terra de la que tenien el “domini útil”, i deixar-la en herència als seus fills, a condició que complissin els acords o compromisos amb qui tingués el “domini directa o eminent” de la terra.

i 2) que un altre particularitat del nostre dret és la igualtat dels dos sexes. En particular, en relació a la terra, convindria revalorar la igualtat de l'herència via hereu o via pubilla abans de 1714.

I més en general, sembla que caldrà revisar i ressituar el tema “Mals usos”.

31*** CAMINS DE MAR I DE TERRA

Per una banda, un tema clau i repetitiu és la pràctica i subseqüent dret que “Hi hagi a Catalunya completa llibertat d'anar i venir per mar i terra, de dia i nit, per tota classe de camins, sense passaport ni cap document. Sota l'empareda del Príncep Comte de Barcelona, de qui són tots els camins, estan els viatjants i les seves coses; tota violència que en aquests es cometi sigui castigada com a delictes de lesa majestat” (Art. 17) que sorprèn en cadascun dels seus components.

A més, l'obertura catalana al mar, tant emissora com receptora, es va traduir en la xarxa dels òrgans executius anomenats Consolats de Mar (el de Barcelona arriba a tenir prop de 90 representacions) a partir del s. XI, i l'elaboració d'un dret marítim recopilant les costums marítimes de Barcelona universalment conegudes fins fa poc (a precisar), recollides per primera vegada al *Llibre del Consolat de Mar* i basades en les *Ordinacions de Ribera* promulgades per Jaume I el 1258.

Important que “Correspon també a la Generalitat de Catalunya: conservar la pau i defensar la nació, tenint i armant esquadra amb el nombre de naus necessari per a protegir els mars i les costes del Principat”. (Art. 78).

32*** RELACIÓ CATALANS, VALENCIANS, MALLORQUINS I ARAGONESOS

“La nació catalana és la reunió dels pobles que parlen l'idioma català; el seu territori comprèn: Catalunya, amb els comtats de Rosselló i Cerdanya; el Regne de València i el regne de Mallorca” (Art. 1).

“Els tres pobles que formen la nació catalana tenen la seva constitució política i estan confederats entre si i amb el regne d'Aragó, mitjançant certes condicions que són objecte d'una llei especial. Catalunya és l'estat polític format dins de la confederació pels catalans del principat i els comtats de Rosselló i Cerdanya” (Art. 2).

“El principat de Catalunya és lliure e independent i per cap concepte pot trencar-se la seva unitat ni alienar-se” (Art. 3).

“Per als beneficis de la ciutadania no hi ha distinció entre catalans i mallorquins” (Art. 26).

A més, els valencians tenien "*ius solis*" i "*ius sanguinis*", o sigui que, si volien, eren ciutadans catalans per residir al Principat o bé per tenir avantpassats catalans.

“Quan es reuneixin les Corts Generals de Catalunya, Aragó, València i Mallorca per tractar dels interessos comuns a tots aquests estats, celebraran les seves sessions en un lloc fronterer e intermedi que per la seva situació pugui convenir a tots igualment” (Art. 53).

“Per a sufragar les despeses (...) la Generalitat (...) tindrà duanes a les fronteres de França, Aragó, València i a la costa” (Art. 82).

Sense comentaris.

33*** INVOLABILITATS

Del domicili: “La llar catalana, com a domicili de la família natural, la corporació, la comunitat, etc., és inviolable [...] Si algú promogués o cooperés a guerres civils o intestines, si es refugia en el seu domicili propi, no és castigat” (Constitucions de Pau i Treva de Déu).

Del lloc de refugi: “Tota persona refugiada en una església, convent, hospital, cementiri o un altre lloc religiós o bé en el Palau del Comte de Barcelona Príncep de Catalunya, gaudi del dret d'asil en la següent forma: 1r No sigui extreta del seu asil sinó pel sometent. 2n En aquest cas no sigui condemnada a pena de mort o una altra corporal aflictiva. 3r Si fos extreta d'una altra manera que no per sometent, com per sola autoritat d'un jutge ordinari o extraordinari o bé mitjançant engany, observi's el costum català per la qual queda lliure de tots els delictes que fins al dia en què fou violat el seu asil hagués comès. Exceptuant-se dels anteriors beneficis els assassins, taladors nocturns dels camps i lladres públics.” (Art. 21).

34*** MÉS INVOLABILITATS

De la correspondència: “(...) per la major llibertat del comerç estatuhim y ordenam ab lloació y aprobació de la present Cort: que ningun official real, ni encara lo Lloctinent General, o Capità General, pugua desclóurer ni llegir las cartas que aniran y vindran per las estafetas o correus ordinaris. (...) y que los que contrafaran a la present constitució incidescan en las penas de l'observança (...)”. (Constitució 22/1706)

“Els correus a Catalunya estan sota la salvaguarda del Príncep i no poden ser detinguts. És inviolable la correspondència” (Art. 24).

De la propietat: “La propietat és inviolable a Catalunya i ningú, sigui quina sigui la seva condició o estament, podrà ser despullat sense coneixement de causa de la possessió o quasi possessió d'aquelles coses que tingui, posseïxi o quasi posseïxi (...) La propietat és respectable, de tal manera que el que desafí al seu posseïdor, ora

sigui de paraula, ora per escrits o per tercera persona, o bé s'atreveixi a col·locar creus u altres senyals en els camps que denotin amenaça o de qualsevol manera infonguin temor, se li considera separat de la Pau i Treva” (Art. 13).

35*** PROTECCIÓ DE LA LLIBERTAT DELS CATALANS

“El respecte als Drets i Llibertats dels catalans està garantit per la responsabilitat civil i criminal dels qui violen aquestes llibertats i drets, podent el perjudicat usar a la seva elecció dels procediments judicials comuns o dels extraordinaris de la Pau i Treva o en força dels Usatges de Barcelona.

Qualsevol ciutadà català o resident a Catalunya pot instar en virtut del procés de Pau i Treva que sigui declarat pertorbador de l'ordre i perseguit com a tal l'individu o corporació que requerit per esmenar una injúria davant jutge competent es resistís a fer-ho” (Art. 32).

“Correspon al General de Catalunya: 1r Cuidar que es compleixin i respectin a Catalunya les lleis i costums de la terra. Els drets Generals i particulars, oposant-se a tota infracció. Requerint, protestant i procurant es peni en la forma establerta als infractors que no siguin el Rei o la seva família per ser les faltes d'aquests d'exclusiu judici de les Corts.

Tots els habitants al Principat poden instar judici d'infracció de les llibertats.

Incorreran els diputats negligents en les penes dels infractors o pèrdua de salari” (Art. 76).

36*** MÉS PREVENCIÓ DE L'ABÚS DEL REI I ELS SEUS REPRESENTANTS

“Tot atropellament, iniquitat u opressió que el Rei, la seva família o els seus empleats ordinaris o delegats haguessin comès, així en l'ordre polític com en l'administratiu i civil privat a algun habitant de Catalunya, deurà el Rei desfer i esmenar el greuge inferit amb consell i assistència de la major i més sana part de les Corts. De la mateixa manera repararà la captura d'un Diputat o la coacció que se li fes. L'esmena de danys i perjudicis causats pels empleats de la Corona la satisfaran aquests dels seus propis béns” (Art. 68).

“Tota infracció de qualsevol de les Constitucions, Usatges, Lleis i Llibertats així generals com especials fets pels empleats de la corona, els tribunals de justícia, l'administració, els seus subalterns i delegats haurà de ser reparats a instàncies de la Diputació General al càrrec de la qual està la defensa de les llibertats de la terra. Les infraccions comeses pel Príncep o la seva família o pels seus oficials no esmenades, són d'exclusiva competència, i objecte del Memorial de Greuges de les Corts” (Art. 33).

“Ni el Rei ni la seva família estan exempts del pagament dels impostos de la Diputació” (Art. 82).

37*** CÀSTIGS - FIANCES - PRESONS

“Ningú a Catalunya pot ser detingut o pres sense mèrits suficients de culpabilitat i solament per mandat escrit de tribunal competent. (...) Castiguís tot abús d'autoritat amb la multa i la privació de l'ocupació. El detingut sense les formalitats legals podrà al·legar excepció de mala captura o guiatge, i el jutge respon en aquest cas amb el seu salari del retard a proveir” (Art. 18).

“Ningú pot ser condemnat a Catalunya a perdre la llibertat sinó per sentència ferma donada dins del territori, pels jutges i per les lleis del Principat” (Art. 20).

“Quedi exempta de presó tota persona que donés fiança suficient per respondre dels danys i perjudicis, á no ser culpada d'homicidi o un altre delictes que mereixi pena corporal aflictiva. En cas de ser detinguda a la nit no serà portada a la presó sinó presentada en casa del fiador.

Als pobres no se'ls exigeixi fiança per a la llibertat provisional, tan sols jurament” (Art. 19).

“Són les presons per a custòdia i no per mortificació dels detinguts; els jutges sota la seva responsabilitat cuidaran que els presos no estiguin en calabossos foscos, estrets o humits” (Art. 22).

“Ningú sigui castigat juntament en persona i béns” (Art. 23).

38*** JUSTÍCIA RÀPIDA

És interessant i significatiu trobar-se nombroses vegades i amb diferents manifestacions la preocupació per a que la justícia funcioni amb celeritat. Una constitució de les Corts de Sant Cugat de 1419 recorda que els jutges han de jutjar “ab tota diligència, segons Dret e justícia, e bona equitat e raó”.

Una tasca del General era “aclarir i interpretar les Constitucions, reformes, actes i capítols de Corts, per les quals es regeix amb assistència dels assessors ordinaris, en el terme de quatre dies”.

Es fixen terminis: “Les causes plenàries tenen de finir-se en el terme precís de 100 dies; si son apel·lacions, en el de 50, i la causa de segona apel·lació en el de 10 dies comptadors des del en què fou incoada la causa” (Corts de Barcelona, 1251). I es sanciona a qui sigui responsable del retard: “Tants quants dies se passi d'aquesta regla, per fer la resolució, els perd el jutge, relator, magistrat ó de qui fos la culpa, de son respectiu salari” (Montsó, 1517).

39*** [INSACULACIÓ: A CATALUNYA NO EXISTIA CORRUPCIÓ SOCIAL ABANS DE 1714](#)

L'actuació del poble i el seu Dret català feien difícil la corrupció individual. Però a més hi havia un antídoto contra la corrupció social: l'elecció dels càrrecs [pel mètode anomenat insaculació](#).

Cada elecció sempre era en una data fixa (la del Consell de Cent, per Sant Andreu, 30 de Novembre).

El nom de cada persona considerada qualificada per optar a una responsabilitat (i que complia una sèrie de condicions, com no tenir deutes pendents) era escrit en rodolí en un paper que s'introduïa dins d'un sac (per això "insaculació") i la mà innocent d'un nen treia un paper. Tot i que la persona escollida podia negar-se, poques vegades ho feia. No hi havia cap remuneració, el temps de duració del càrrec era curt (un any els municipals, tres la Generalitat,...), havia de rendir comptes (la "Purga de taula") abans i en acabar, i s'havia d'esperar varies eleccions abans de poder de nou ser candidat.

El 1714 Felipe-V-de-Castilla va imposar el mètode castellà: pel Rei, de per vida, i a dit o subhastant-lo. Inevitablement, això és font de corrupció social... que, al seu torn, facilita la corrupció individual.

Sembla clar que així s'implanta i potencia [la corrupció social, que ha estat per l'Estado-Español una forma sistemàtica de governar](#)... i de controlar Catalunya.

40*** **GUERRERS - ALMOGÀVERS-...**

S'accepta -sense dir-ho gairebé mai- que Catalunya va construir un imperi mediterrani. Aproximadament el 80% del territori de l'actual Itàlia estava dins dels virregnats. Menys es sap dels catalans a Tunísia, Grècia, Malta, Xipre, Armènia; Canàries, Gàmbia; Bòsnia, Albània, Hongria. I encara menys de la presència catalana a Líbia, Etiòpia; Xina, Japó, Formosa (curiós nom, oi?), Austràlia, Hawaii, EE.UU. (Florida, Califòrnia, Arizona,...), etc. Sovint el camí dels comerciants era prèviament obert pels guerrers. I el nom "almogàvers" recorda els guerrers catalans més ferotges d'una època.

Però el que està sortint a la llum (gràcies a les investigacions de l'[INH](#) i d'altres grups: [CCH](#), [CEC](#), [Histocat](#), [Vaca cega](#), [ARHLC](#),...) és: 1) que si de l'Est marítim s'encarregaven els Barcelona, de l'Oest peninsular se'n van ocupar els Urgell i d'altres; i 2) que un cop controlada la Mediterrània, vam anar per l'Atlàntic. I es planteja una pregunta clau: com es pot construir un imperi nàutic des de "la meseta castellana"? Només hi ha una possibilitat: apropiant-se de l'imperi que durant segles havíem construït les nacions nàutiques: Catalunya, València i Mallorca. Agradi o no a uns i/o a altres, "El imperio donde nunca se ponía el sol" era el primer imperi europeu mundial conquerit durant segles per la Nació Catalana.

41* **SOMETENT-MIQUELETS-LA CORONELA-EXÈRCIT CATALÀ AMB ACADEMIA MILITAR-...**

Quan es comença a complementar el català-seny-comerç que se'ns ha imbuït a cops des de 1714, amb el català-rauxa-combat que també érem, enfortits en el costum-dret de "portar i posseir armes ofensives i defensives de dia i de nit sense cap impediment", es comença a descobrir tot un món de gestes, aliances i contra-aliances, estratègies, uniformes, armaments, tècniques de fabricació, etc. La ingent obra d'En Francesc Riart i En F. Xavier Hernández és un important pas en la seva recuperació.

I es comença a descobrir que també en aquest camp el Principat va ser pioner. I que el treball del vidre, i l'invent de les fargues, i disposar de salnitre, i tenir altres matèries i coneixements, van portar a que les millors espases i armes de foc es forgessin aquí. I que ja En Jaume I anés amb una pistola a la cintura, i que utilitzés pólvora i canons per (re)conquerir València (1229 a 1245). I que les fàbriques d'armes de Ripoll i com a mínim 43 poblacions més, fossin més tard sistemàticament destruïdes.

I com que és un tema que també he descobert recentment y que inclou el que apareix en el títol d'aquest apartat i molt més, invito a cadascú a cercar... i a compartir el que trobeu-trobem!

42* **RELACIÓ AMB LES DINASTIES CATALANA, "TRASTÀMARA", AUSTRIACA I BORBÒNICA**

La relació del poble català amb la seva dinastia autòctona durant més de cinc segles fins a la mort de Martí l'Humà el 1410, va generar el Dret i la societat que estem veient.

L'arribada el 1412 dels "Trastàmara" (que, per cert, mai tornaren a anomenar-se així) es tradueix en un augment de les constitucions que tenen com a finalitat justament impedir els abusos de poder.

L'arrel del creixent desacord entre el Principat de Catalunya i els Reis de las dinasties austríaca (1516-1700 i 1705-13) i borbònica (1702-5) va ésser la seva insubmissió a la capacitat legislativa encarnada en les Corts, que defensaven els principis fonamentals catalans de llibertat, dret i governació. Els candidats a Rei tenien que jurar respectar i complir les Constitucions Catalanes. Les Corts no voten cap subsidi ni donatiu fins que el Rei ha donat satisfacció dels greuges infligits al Principat ("Memorials de greuges").

I corresponia al General de Catalunya instar i rebre, dins del tercer dia, del Lloctinent General, del Governador Virrei, del Canceller i de tots els empleats de la nació, de qualsevol classe que fossin, el jurament d'observar i fer complir fidedignament les Constitucions i Usatges, fins i tot en el cas que el mateix Rei manés el contrari.

Això es va anar fent cada cop més intolerable per uns Reis cada cop més residents a Madrid i més impregnats de l'absolutisme castellà.

43*** UNA JUSTÍCIA O DUES? DRET CATALÀ!

Si ara no hi ha Estat ni exèrcit ni ambaixadors catalans, NO por haver-hi "Justícia Catalana". Ni res pròpiament català mentre no tornem a ser lliures. Tampoc hi ha economia catalana. Per aquesta raó Madrid dissenya l'economia a les terres catalanes en funció de les seves necessitats, i l'espoliació fiscal l'entén com "solidaritat". I com a vencedors que són, tenen raó. Senzillament, tot és seu i en fan el que volen.

De fet, parlant amb rigor, pròpiament no hi ha ni tan sols poble català mentre continuem sotmesos a Castilla/Estado-Español.

Hi ha una "Justícia Española" basada en el Dret Castellà que s'està aplicant a tot el "Reino de España". Aleshores és un engany i un autoengany parlar, per exemple, de "Tribunal Superior de Justícia de Catalunya" quan en realitat es el "Tribunal Superior de Justícia Española aplicada a Cataluña".

Teníem un Dret tan potent i tan arrelat, que una part del Dret Civil Català ha sobreviscut a 302 anys de persecució, i en part s'aplica cada dia. Però la seva font consuetudinària és la mateixa que la del Dret Públic Català. Recuperem el Dret Català i apliquem-nos la nostre pròpia Justícia.

44*** LES CONSTITUCIONS CATALANES SÓN VIGENTS

A més, les Constitucions Catalanes culminades a les Corts de 1705-6 continuen vigents perquè:

1) a Catalunya només eren vigents les lleis paccionades a les Corts. En conseqüència, cap llei castellana/estadoespanyola posterior a 1714 és legal a Catalunya. I encara menys la "Constitución-Española-de-1978" ja que "Els contractes signats sota amenaça o coacció (en aquest cas, sobre tot militar... però no únicament militar) són viciats d'origen i nuls de ple dret".

2) el "Decreto de Nueva Planta" de 1716 NO les va derogar (en contra del que també jo havia cregut fins fa poc) sinó que només li va imposar una quarantena d'articles.

i 3) a més, i solucionant la qüestió de manera definitiva, resulta que Felipe-V-de-Castilla va derogar per dos cops el "Decreto de Nueva Planta" quan va signar el Tractat de Viena de 1725 a canvi que Carles renunciés definitivament a tota aspiració a la corona de la "Monarquia Hispànica". [Coroleu i Pella ho expliquen molt bé a l'"Epílogo" del mencionat llibre "Los Fueros de Cataluña"](#).

Ja que les Constitucions Catalanes són vigents, PER QUÈ NO APLICAR-LES DES D'ARA? Fem-ho.

45*** AMB DRET CATALÀ, l'excalcalde de Santa Fe del Penedès (378 habitants, adherit a l'AMI) no seria condemnat i, per tant, ni li haurien negat l'indult ni hagués entrat a la presó

El 29 de febrer de 2016, dues setmanes després que li neguessin l'indult, Marcel Surià va entrar a la presó de Can Brians per complir dos anys i tres mesos de condemna que li va imposar el Tribunal Superior, augmentant intencionadament de tres mesos la pena de dos anys que li havia posat l'Audiència de Barcelona per així obligar-lo a entrar a la presó.

El "delicte"? Haver emès l'any 2007 uns informes de residència (que NO eren ni una regularització ni un empadronament fals) per ajudar a temporers sense papers que havien treballat a la zona i que patien "autèntics drames personals". La sentència explícita que no va cobrar ni va col·laborar amb cap banda criminal.

En Marcel declara (diari *Ara*, 160229): "La justícia no té gaire en compte conceptes humanitaris i personals i aconsegueix amb el que s'ha proposat, que és fer complir la llei".

Sense saber-ho, En Marcelo descriu la justícia castellana. Però el Dret Català sí té molt en compte les circumstàncies, i com que jutja "per Dret i raó" i no per "fer complir la llei", En Marcel ja no hagués sigut condemnat i, per tant, mai es plantejaria si indult o no, i menys encara la seva entrada o no a la presó.

46*** AMB DRET CATALÀ, no hi hauria desnonaments

"La casa catalana és el fonament de les llibertats i el seguríssim refugi dels catalans. Com a domicili de la família natural, la corporació, la comunitat, la casa catalana és inviolable, i el que entra en ella sense permís, comet dos delictes: un de privat d'injúria al cap de família, i un altre de públic, de violació de la Pau i Treva o pertorbació de l'ordre" (Art. 9).

“Els animals domèstics, els instruments de conreu, i tota sort d'eines per al treball, les armes i el cavall per a ús o defensa, els vestits, les robes del jaç, i el cofre, no poden ser embargats per contribucions, deutes ni per cap concepte, doncs no ho permet la Constitució de Pau i Treva. Els empleats que contravinguessin aquesta disposició, a més de la pèrdua perpetua del seu ofici seran condemnats a l'arbitri de la jurisdicció real” (Art. 12).

“Està expressament prohibida la confiscació de béns a Catalunya en pena de tota classe de delictes, a excepció dels crims de lesa majestat i heretgia declarada per jutge eclesiàstic” (Art. 14).

No comment.

47*AMB DRET CATALÀ, la resposta qualitativa a PP, PSOE, Ciudadanos, Podemos,... és senzilla

Haurem avançat enormement cap a recuperar la llibertat de Catalunya el dia en què la resposta a tots els representants de la parasitaria-camarilla-de-Madrid/Estado-Español quan, amenaçants, cominen a “cumplir la Constitución de 1978”, a “acatar la legislación vigente”, a “respetar el Estado de Derecho”, etc., i també quan, conciliadors, uns altres prometen “reformar la Constitución de 1978” (o encara que prometessin una “Novísima Constitución Federal Española”), sigui:

"Tot això és Dret Castellà que es pot resumir en “Al amigo, trato de amigo; al enemigo, trato de enemigo; y al indiferente, la legislación vigente” i que s'encarna en “El palco del Bernabeu”. Que vagin de gust!

Però nosaltres tenim el nostre propi i mil·lenari Dret Català qualitativament diferent del seu, i és per aquest Dret que ens regim.

A més, perquè una llei existeixi a Catalunya, ha de ser aprovada per les Corts Catalanes i, en conseqüència, totes les lleis castellano/estadoespanyolas imposades a partir de 1714 són il·legals a Catalunya.

Quan ara es marxin definitivament del Principat, no oblidin emportar-se-les totes.

Bon vent i barca nova!”.

48 AMB DRET CATALÀ, Juan Carlos I hagués deixat de ser Rei fa dècades**

Bé, en realitat ja mai no ho hagués sigut perquè a les darreres Corts celebrades els 1705-1706 es va fer una declaració d'inhabilitació perpètua dels Borbó que no ha sigut canviada, i perquè des de 1714 a l'ocupada Catalunya mai s'ha pogut prendre una decisió lliure, en particular sobre com governar-nos.

Ja hem vist que el Dret català espera que el ciutadà “tant com pugui s'esforci a obrar virtuosament”, i exigeix que l'autoritat tingui una conducta exemplar.

En particular, “el príncep ve obligat a preservar d'escàndols –especialment de mals exemples- els pobles que governa; no pot ordenar res contra la utilitat pública ni contra el dret constituït. No deu ser Rei qui no te la llei i no la serveix. Ja Francesc Eiximenis (1330-1409) preguntava: ‘¿Com se podrà abstenir de furtrar e de tiranejar lo cavaller, o lo noble hom, envers os vassalls, quan veu que lo rei o lo gran prelat fa semblant?’”.

Quan hagués hagut de durar Juan Carlos I?

49* AMB DRET CATALÀ, cap cas com el de la Sra. Isabel Ferragut**

N'Arturo, fill únic de la Sra. Ferragut, es va deixar convèncer pels metges Benjamin Guix Melcior i Enrique Rubio García per tractar-se a la Clínica Dexeus la neurosi obsessiva que tenia (rentar-se sovint les mans) amb radiacions ionitzants. Van cobrar 300.000 pessetes sense fer-ne cap rebut. El 3 de març de 1988, enlloc dels 20 minuts previstos, el van irradiar dues hores llargues condemnant-lo a mort. Com que era fort i sa, la necrosi cerebral produïda va trigar més de cinc anys en matar-lo, expirant finalment el 27 de desembre de 1993.

Des d'aleshores la Sra. Ferragut ha buscat justícia primer contra els metges i la clínica i després també contra els jutges que han prevaricat calumniant a la víctima, falsificant declaracions, tergiversant proves, etc. Ha recorregut tots els esglaons de la “justicia estadoespanyola” i després internacional. Finalment, ella va ser condemnada “per calumniar als Drs. Guix i Rubio”.

Als seus 85 anys, continua la lluita per aconseguir 1) justícia contra els metges, i 2) la reforma del Sistema Judicial. Més informació: <http://isabelferragut.blogspot.com.es/>
Aquest cas de la Sra. Ferragut és un dels centenars (milers?) que s'han atrevit a presentar denúncia malgrat saber els molts problemes que això comporta. Amb Dret Català, serien desenes de milers. O, millor dit, amb Dret Català, els metges, jutges i altres professionals incompetents i/o corruptes ja haurien estat ... "neutralitzats", i fa molt temps que haurien deixat de causar mals, dolors i injustícies.

50*** **AMB DRET CATALÀ, no té sentit parlar d'“ESTADO DE DERECHO”**

La concepció mateixa d'“Estado de Derecho”, actualment tan emprada pels d'allà com pels pro-independència d'aquí, és anticatalana (i per això deixo l'expressió en castellà). Caldria encunyar una locució adequada... si és que no existeix ja, i en aquest cas s'hauria de recuperar. Una possibilitat: “Dret amb Estat”.

A l'“Estado de derecho” és l'Estat que defineix el Dret (normalment mitjançant l'absolutisme aplicat pel poder legislatiu filtrat d'una forma o altre) i que l'imposa al conjunt de la població (ESTAT-nació). Al Principat, el poble estatua la llei mitjançant el costum, i es dotava d'un estat (NACIÓ-estat) per garantir les llibertats dels ciutadans davant dels eventuals abusos del poderosos i preservar la *immunitas plebis*. D'aquí “Dret amb Estat”...

En nom que “el interés colectivo es superior al interés individual”, els que tenen força per determinar les lleis segons els seus interessos parcials (familiars, empresarials, ESTATALS-nacionals,...) utilitzen l'aparell d'Estat per imposar els seus interessos a cada persona, a les nacions sotmeses i al conjunt de la població. S'ha acabat allò tan just de “jutjar segons Dret i raó” i es dona pas a la justícia (democràtica, això sí) dels poderosos...

51*** **AMB DRET CATALÀ: set aplicacions pràctiques més que ja es poden anar preparant**

---el Principat de Catalunya recuperarà els seus més de mil anys d'Història i els vuit segles d'influència qualitativa a Europea i al món com un dels primers (sinó el primer) Estat Europeu i el més poderós durant segles

---Catalunya serà DE nou un Estat Europeu (i no un “nou Estat d'Europa”)

---Catalunya no “marxará d'Espanya” sinó que els invasors/ocupants castellano/estadoespanyoles que vulguin continuar sent invasors/ocupants, sortiran de Catalunya

---Catalunya-de-nou-estat-d'Europa demanarà indemnitzacions a... qui correspongui

---a Catalunya NO hi haurà corrupció social... i per tant baixarà moltíssim la corrupció individual

---les eleccions seran en dies fixes prèviament acordats i inamovibles. És donar un arma a qui ja està en el poder que pugui convocar eleccions el dia que considera més favorable per a la seva estratègia electoral. A Suècia i als Estats Units, per exemple, les dates són fixes

---s'haurà de respectar des d'un primer moment els interessos legítims particulars. Un exemple trivial però significatiu: no es podrà posar una parada d'una nova línia d'autobús a un lloc on una família porti anys aparcant el seu cotxe

52* **SI UN CATALÀ D'ARA VISQUÉS DE SOBTE ENTRE ELS CATALANS DEL PRINCIPAT**

El més segur és que tindria una enorme sorpresa i que la sorpresa seria agradable. D'una forma o altre, es sentiria a casa seva per tot el territori i notaria que els problemes que podés tenir, serien amb la seva pròpia gent, entre catalans o amb nouvinguts (que no “immigrants”, paraula i concepte que no existien al Principat) d'altres nacions però que es comporten amb respecte (no com a vencedors) i que aprenen la llengua i els costums nadius (enlloc de menysprear-los).

Es faria conscient que, com a conseqüència de 302 anys d'invasió-ocupació-repressió-desmembració-espoli-de-tot-tipus-etc., l'autoestima dels catalans del 2016 és molt baixa, mentre que l'autoodi generat és molt alt.

S'adonaria que els barrots de la presó en que ens van ficar el 1714 han sigut tan interioritzats que s'han convertit en part de la nostre vida de poble sotmès, i ja són decoració de casa nostre.

I agafant força per lluitar i recuperar la llibertat, entendria que la millor font d'inspiració per aconseguir canvis qualitatius a la forma de vida de nou lliure, no està en les societats nòrdiques ni suïssa ni estatunidenca sinó en el Principat, a casa nostra.

53* **SI UN CATALÀ DEL PRINCIPAT VISQUÉS DE SOBTE ENTRE ELS CATALANS D'ARA**

El més segur és que també tingués una gran sorpresa, però amb la importantíssima diferència que ara seria molt desagradable.

Home ciutadà lliure en el Principat, la “Comunidad Autónoma de Cataluña, parte del Reino de España” li resultaria irrespirable, i la vida diària com a catalans sotmesos a Madrid/Estado-Español, senzillament insuportable. Es preguntaria “Què nassos ha passat aquí?”. I procurant no cridar gaire l'atenció ni dels invasors ni dels seus col·laboradors autòctons, aniria descobrint una Història falsificada que no pot amagar del tot que el 1714, el poble català, després d'una lluita heroica que commemora l'11 de Setembre de cada any, va ser vençut per “unos-que-no-celebran-la-victoria”... i que se'ls hauria d'obligar a celebrar-la.

I reaccionaria. Si reaccionés cap al seu interior: o cauria malalt fins a morir, o es tornaria drogoaddicte, o embogiria, o es suïcidaria. I si reaccionava cap a l'exterior, o començaria a matar indiscriminadament els invasors estrangers amb que es creués, o es tornaria assassí selectiu, o, com a mínim-mínim-mínim-mínim-mínim, es faria independentista i lluitaria per recuperar la llibertat.

54*** ACOMIADAMENT... FINS AVIAT!

Se'ns ha inculcat la idea que la Edat Mitja era fosca i que, més en general, tot el passat era tenebrós, i a més, que a tot arreu era igual. Amb goig –i amb empenyament- estic descobrint que no tot era fosc i que no tot era igual. Com a mínim, no era així al Principat de Catalunya ni a la Nació Catalana. Confio que qui hagi llegit aquestes LA GOTA CATALANA comparteixi aquesta valoració. I tan de bo, animat, el seu torn s'animi a fer-ho circular, a aprofundir-ho, a establir xarxes, a reclamar mitjans per investigar-contrastar-i-difundir-ho, a potenciar-ho, a aplicar-ho, a...

Tenim una magnífica oportunitat per fer-ho. Sens dubte, la millor des de 1714. Tenim al nostra abast recuperar la llibertat arrabassada des d'aquella fatídica data i, per fer-ho bé, podem tornar al nostre passat per inspirar-nos-hi. La nostra autoestima creixerà i, inversament, l'autoodi disminuirà, invertint unes tendències autodestructives que ens han imposat més de tres segles de genocidi demolidor.

I per retre homenatge a les dotze generacions senceres que han mort presoneres de Madrid/Estado-Español i, en particular, als seus membres que han lluitat amb totes les seves forces i capacitats per destruir els barrots i recuperar la llibertat.

Aquí i ara, TOT DEPÉN DE NOSALTRES!!!

55*** EL PRINCIPAT ERA MÉS *RES PUBLICA* QUE LES REPÚBLIQUES

Vull assenyalar que si el poble català va generar un Dret, unes Constitucions i unes Formes de Govern com les que aquí he compartit el poc que en sé, però en tot cas especials, respectuosos de la llibertat, molt complexos, negociats i socials –l'interès per la *res publica* o bon funcionament de la societat presidia l'actuació de (gairebé) tothom- es per dues raons subtils i elevades: perquè la seva actuació i els seus costums estaven sotmesos al Dret Natural, i perquè era un societat cristiana. Oberta, investigativa i experimentadora (Catalunya és l'únic Estat Europeu que va patir dues creuades -contra Pere el Catòlic i contra Pere IV-... a les quals caldria afegir una tercera: la més recent de Franco, a la que el Vaticà va donar suport i no ha rectificat) però cristiana.

El pes genocida de tres segles d'absolutisme i de catolicisme contrareformista del Reino de Castilla disfressat d'Estado-Español, l'anti-espiritualitat de la Modernitat, i el mig segle de frenètica globalització uniformitzadora del planeta (i la domesticació, el col·laboracionisme i el curtplacisme de molts dirigents catalans en tots els camps), dificulta re-enllaçar amb el nostre passat... que com més el vaig coneixent, més esplèndid considero que és.

La creixent importància que s'està donant al respecte de la-vida-i-la-mort, de la-salut-i-la-malaltia i del planeta-i-la-natura; l'ascendent valoració de la diferència-diversitat-i-pluralitat; i la brollant necessitat de recuperar l'espiritualitat, generen un ambient propici als canvis qualitius.

I a més, els catalans tenim l'avantatge de poder inspirar-nos en els nostres avantpassats.

Reconstruir el pont dinamitat el 1714 i recuperar el seu esperit lliure i comunitari farà que el canvi qualitatiu que significa que Catalunya recuperi molt aviat la llibertat respecte Madrid/Estado-Español, vagi acompanyat de moltes altres transformacions profundes.

Barcelona, acabat de retocar el 27 d'Abril de 2016

Lluís Botinas Montell Vallés Ribó Closa Garrabou Torruella Gras

NOTA: De moment, deixo de posar la "i" entre cada dos cognoms com feia abans perquè fa tretze dies justos un independentista molt veterà em va explicar que això de la "i" entre els cognoms va ser conseqüència de la imposició castellana d'usar ells dos cognoms quan a Catalunya només en fèiem servir un. Explicació? Els cognoms catalans són molt més variats que els castellans i amb un en teníem prou per distingir-nos, mentre que els cognoms castellans són molt més repetits i per això en necessitaven dos. I jo que estava orgullós de la "i" perquè creia que es tractava d'una característica distintiva catalana! En realitat, és un bon exemple de com la persistència de l'opressió porta a la interiorització i acceptació de la voluntat de l'opressor. I de que alliberar-nos de 302 anys de rentat de cervell i recuperar-nos del procés de genocidi del qual forma part, és una tasca difícil... però apassionant... o, millor encara, vital!

lagotacatalana@gmail.com

<https://www.lagotacatalana.cat>